

enterprise
europe
network

ЕВРОПЕЙСКИ НОВИНИ

Месечен бюлетин на Европейски информационен и иновационен център към Търговско-промишлена палата - Враца **брой 03, 2021 год.**

ЕС И САЩ СЕ ДОГОВАРЯТ ДА СПРАТ ДЕЙСТВИЕТО НА ВСИЧКИ МИТА ВЪВ ВРЪЗКА СЪС СПОРОВЕТЕ ОТНОСНО „ЕЪРБЪС“ И „БОИНГ“

ЕС и САЩ се договориха да спрат за период от четири месеца действието на всички ответни мита върху износа на ЕС и САЩ, наложени във връзка със споровете относно „Еърбъс“ и „Боинг“. Спирането на действието на митата дава възможност на двете страни да насочат усилията си към разрешаването на този дългогодишен спор. То осигурява важна подкрепа за износителите от ЕС, тъй като САЩ бяха получили разрешение да наложат мита върху износ на ЕС за САЩ на стойност 7,5 милиарда щатски долара. Съответно ще бъде спряно действието на митата на ЕС върху износ на САЩ за ЕС на стойност около 4 милиарда щатски долара.

Изпълнителният заместник-председател на Европейската комисия и комисар по въпросите на търговията Вал-дис Домбровскис заяви: *Постигнатата договореност представлява значителна стъпка напред. Тя бележи ново начало в отношенията ни с нашия най-голям и икономически най-важен партньор. Премахването на тези мита е от полза и за двете страни в период, в който пандемията причинява щети на нашите работници и икономики. Това спиране на действието на митата ще спомогне за възстановяване на стабилността и доверието, което ще ни даде възможност да договорим всеобхватно и дълготрайно решение. Положителните търговски отношения между ЕС и САЩ са важни не само за двете страни, но и за световната търговия като цяло.*

Сега действието на тези мита ще бъде спряно и от двете страни за период от четири месеца веднага щом приключат вътрешните процедури във всяка от страните.

Контекст

През 2018 г. Апелативният орган установи, че ЕС и неговите държави членки не са спазили напълно предишните решения на СТО по отношение на субсидиите на ЕС за производителя на въздухоплавателни средства „Еърбъс“.

През март 2019 г. Апелативният орган потвърди, че САЩ не са предприели подходящи действия за спазване на правилата на СТО относно субсидиите за производителя на въздухоплавателни средства „Боинг“.

През октомври 2019 г. СТО разреши на САЩ да предприемат ответни мерки срещу европейски износ на стойност до 7,5 милиарда щатски долара, като САЩ наложи съответните мита на 18 октомври същата година. Междувременно засегнатите държави — членки на ЕС, предприеха всички необходими стъпки, за да постигнат пълно спазване на решенията на СТО.

През октомври 2020 г. СТО разреши на ЕС да предприеме подобни ответни мерки по отношение на износ на САЩ за ЕС на стойност 4 милиарда щатски долара срещу неправомерните субсидии на САЩ за производителя на въздухоплавателни средства „Боинг“. ЕС се опита да постигне споразумение със Съединените щати, което щеше да даде възможност на ЕС да избегне налагането на съответните мита. Тъй като към тогавашния момент САЩ не бяха готови да приемат уреждане на спора чрез преговори, включващо незабавно премахване на техните мита, на 9 ноември 2020 г. ЕС реши да наложи свои ответни мерки. На 31 декември 2020 г. САЩ промениха референтния период за изчисляване на своите санкции, като по този начин значително увеличиха обхвата на продуктите на ЕС, подлежащи на облагане с мита.

За повече информация

[Съвместно изявление](#)

КОМИСИЯТА ПРЕДСТАВЯ АКТУАЛИЗИРАН ПОДХОД ЗА МЕРКИТЕ НА ФИСКАЛНАТА ПОЛИТИКА В ОТГОВОР НА ПАНДЕМИЯТА ОТ КОРОНАВИРУС

Европейската комисия прие съобщение, с което предоставя на държавите членки широки насоки за провеждането на фискалната политика през предстоящия период. В него се предоставят ръководни принципи за правилното планиране и качество на фискалните мерки. Излагат се съображенията на Комисията относно деактивирането или продължаващото активиране на общата клауза за дерогация. В него също така се предоставят общи насоки за цялостната фискална политика за предстоящия период, включително

последниците от Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ) за фискалната политика.

Комисията се ангажира да осигури координиран и последователен отговор на политиката на сегашната криза. Това изисква надеждни фискални политики за справяне с краткосрочните последици от пандемията от коронавирус и за подпомагане на възстановяването, като същевременно не се застрашава фискалната устойчивост в средносрочен план. Това съобщение има за цел да подкрепи тези цели.

Насоки за координирани фискални политики

Координацията на националните фискални политики е от съществено значение за подпомагане на икономическото възстановяване. В съобщението се посочва, че фискалната политика следва да остане гъвкава и да се адаптира към променящата се ситуация. С него се предупреждава да не се допуска преждевременното оттегляне на фискалната подкрепа, която следва да се запази през тази и следващата година. В него се предвижда, че след като рисковете за здравето намалели, фискалните мерки следва постепенно да се ориентират към по-целенасочени и ориентирани към бъдещето мерки, които насърчават стабилно и устойчиво възстановяване, и че при фискалните политики следва да се отчита въздействието на Механизма за възстановяване и устойчивост. И накрая, при изготвянето на фискалните политики следва да отчита силата на възстановяването и съображенията за фискална устойчивост. Тези насоки ще улеснят държавите членки при изготвянето на техните [програми за стабилност и конвергенция](#), които следва да бъдат представени на Комисията през април 2021 г. Насоките ще бъдат доуточнени в пролетния пакет на Комисията за европейския семестър.

Съображения на Комисията за дезактивирането или продължаващото активиране на общата клауза за дерогация

Комисията предложи задействането на общата клауза за дерогация през март 2020 г. като част от стратегията си за бърза, решителна и координирана реакция на пандемията от коронавирус. Тя позволи на държавите членки да предприемат мерки за адекватно справяне с кризата, като същевременно се отклоняват от бюджетните изисквания, които се прилагат по принцип съгласно европейската фискална рамка.

В съобщението са изложени съображенията на Комисията за начина, по който следва да се вземе бъдещо решение за дезактивиране на клаузата или за продължаващото ѝ активиране за 2022 г. Според Комисията решението следва да се вземе след цялостна оценка на състоянието на икономиката въз основа на количествени критерии. Равнището на икономическа активност в ЕС или еврозоната в сравнение с равнищата отпреди кризата (края на 2019 г.) ще бъде основният количествен критерий за Комисията при извършването на цялостната ѝ оценка на дезактивирането или продължаващото прилагане на общата клауза за дерогация. Поради това според текущите предварителни данни прилагането на общата клауза за дерогация ще продължи през 2022 г. и тя ще бъде дезактивирана от 2023 г. нататък.

След диалог между Съвета и Комисията последната ще направи оценка на дезактивирането или продължаващото активиране на общата клауза за дерогация въз основа на прогнозата от пролетта на 2021 г., която ще бъде публикувана през първата половина на май.

След дезактивирането на общата клауза за дерогация ще продължат да се вземат под внимание специфичните за всяка държава ситуации. В случай че дадена държава членка не се е възстановила до равнището на икономическа активност отпреди кризата, всички възможности за гъвкавост в рамките на Пакта за стабилност и растеж ще бъдат използвани в пълна степен, по-специално когато се предлагат насоки за фискалната политика.

Оптимално използване на Механизма за възстановяване и устойчивост

В съобщението се дават някои общи насоки за фискалната политика на държавите членки през 2022 г. и в средносрочен план, включително връзката с фондовете по Механизма за възстановяване и устойчивост. Механизмът ще играе решаваща роля за подпомагане на Европа да се възстанови от икономическото и социалното въздействие на пандемията и ще спомогне за повишаване на устойчивостта на икономиките и обществата в ЕС и за гарантиране на екологичния и цифровия преход.

Механизмът за възстановяване и устойчивост ще предостави 312,5 милиарда евро под формата на безвъзмездни средства и до 360 милиарда евро под формата на заеми за държавите членки в подкрепа на осъществяването на реформи и инвестиции. Това ще осигури значителен фискален импулс и ще спомогне за намаляване на риска от различия в еврозоната и в ЕС.

Прилагането на Механизма за възстановяване и устойчивост ще има и важни последици за националните фискални политики. Разходите, финансирани с безвъзмездни средства от Механизма за възстановяване и устойчивост, ще дадат значителен тласък на икономиката през следващите години, без да се увеличават националните дефицити и дългове. Тези разходи също така ще стимулират държавите членки да подобрят фискалната си политика, така че да благоприятства растежа. Публичните инвестиции, финансирани с безвъзмездни средства по Механизма за възстановяване и устойчивост, следва да допълват съществуващите равнища на публични инвестиции. Само ако подкрепата по Механизма за възстановяване и устойчивост финансира допълнителни продуктивни и висококачествени инвестиции, тя ще допринесе за възстановяването и ще увеличи потенциалния растеж, по-специално в съчетание със структурни реформи в съответствие със специфичните за всяка държава препоръки.

Държавите членки следва да се възползват по най-добрия начин от уникалната възможност, предоставена от Механизма за възстановяване и устойчивост, за да подкрепят икономическото възстановяване, да стимулират по-висок потенциален растеж и да подобрят съответните си фискални позиции в средносрочен и дългосрочен план.

Обществен дебат относно рамката за икономическо управление

Кризата, предизвикана от пандемията от коронавирус, подчерта значението на множеството предизвикателства, които Комисията се опита да обсъди и преодолее в рамките на обществения дебат относно рамката за икономическо управление. Възобновяването на обществената консултация относно рамката ще позволи на Комисията да обмисли тези предизвикателства и да извлече поуки. В съобщението се потвърждава намерението на Комисията да възобнови обществения дебат относно рамката за икономическо управление, след като започне възстановяването.

Изявления на членовете на колегиума:

Валдис Домбровскис, изпълнителен заместник-председател на Комисията по въпросите на икономиката в интерес на хората, заяви: *Има светлина в тунела за икономиката на ЕС, но засега пандемията продължава да вреди на поминъка на хората и на икономиката като цяло. За да смекчим отражението ѝ и да насърчим стабилно и устойчиво възстановяване, нашето ясно послание е, че фискалната подкрепа следва да продължи толкова дълго, колкото е необходимо. Въз основа на текущите показатели об-*

щата клауза за дерогация ще остане активна през 2022 г. и ще бъде дезактивирана през 2023 г. Държавите членки следва да се възползват максимално от Механизма за възстановяване и устойчивост, тъй като това им дава уникална възможност да подкрепят икономиките си, без да обременяват публичните финанси. Своевременните, временни и целенасочени мерки ще позволят плавно връщане към устойчиви бюджети в средносрочен план.

Паоло Джентилони, комисар по въпросите на икономиката, заяви: *Решението ни от миналия март да активираме общата клауза за дерогация беше признание за сериозността на кризата. Това беше и израз на решимостта ни да предприемем всички необходими стъпки да се справим с пандемията и да подкрепим работните места и предприятията. Една година по-късно битката срещу COVID-19 все още не е спечелена и трябва да гарантираме, че няма да повторим грешките от преди десетилетие, като оттеглим подкрепата твърде бързо. Ясно е, че за 2022 г. все още ще е необходима фискална подкрепа: по-добре е да сгрешим, правейки твърде много, отколкото твърде малко. В същото време фискалните политики следва да бъдат диференцирани в зависимост от темпа на възстановяване на всяка държава и съответната ѝ фискална ситуация. От решаващо значение е, че със започването на финансирането от Next Generation EU правителствата следва да гарантират, че националните разходи за инвестиции се запазват и укрепват чрез безвъзмездни средства от ЕС.*

За повече информация

Въпроси и отговори: [Комисията представя насоки за мерките на фискалната политика в отговор на пандемията от коронавирус](#)

Съобщение: [Една година от началото на пандемията от COVID-19: ответни мерки на фискалната политика](#)

КОМИСИЯТА ПРИВЕТСТВА ОДОБРЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА INVESTEU ОТ СТРАНА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

Европейската комисия приветства гласуването на Европейския парламент, което потвърди [политическото споразумение](#) относно програмата InvestEU, постигнато през декември 2020 г. Програмата InvestEU ще осигури на ЕС ключово дългосрочно финансиране, като привлича частни инвестиции в подкрепа на възстановяването и подпомогне изграждането на по-екологична, по-цифровизирана и по-устойчива европейска икономика.

Валдис Домбровскис, изпълнителен заместник-председател на Комисията по въпросите на икономиката в интерес на хората, заяви: *Днешното гласуване на Европейския парламент относно програмата InvestEU е голяма стъпка напред по пътя на Европа към възстановяването — като се отключва повече потенциал за инвестиции и иновации и същевременно се създават и запазват работни места. InvestEU ще има решаваща роля за подпомагането на една по-издръжлива и устойчива икономика и също така ще опрости достъпа до финансиране от ЕС и ще направи това финансиране по-ефективно в момент, в който то е най-нужно. Сега трябва да съсредоточим усилията върху това да приведем InvestEU изцяло в действие възможно най-бързо.*

Паоло Джентилони, комисар по въпросите на икономиката, заяви: *„Независимо от това дали става въпрос за екологичния и цифровия преход, за капацитета ни за иновации или за социалния ни модел, ясно е, че през следващите години ще трябва да направим всичко възможно да стимулираме инвестициите в Европа. InvestEU ще има важна роля в това усилие. Като привлича финансиране и частни инвеститори в подкрепа на приоритетите на политиката на ЕС, InvestEU е икономически ефективен начин за постигане на максимално въздействие на парите на европейските данъкоплатци.“*

Инвестиционната програма на ЕС

Чрез гаранция от бюджета на ЕС програмата InvestEU ще привлича значителни частни и публични средства, за да се подпомогнат инвестициите и да се създадат работни места, като се опира на успешното привеждане в действие на Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ). Тя ще предостави и привлече дългосрочно финансиране в съответствие с политиките на ЕС и ще допринесе за възстановяването от дълбоката икономическа и социална криза.

InvestEU ще разполага с бюджетна гаранция в размер на 26,2 милиарда евро, финансирана от средства на NextGenerationEU и многогодишната финансова рамка. Общите инвестиции, които ще бъдат мобилизирани на тази основа, се оценяват на над 372 милиарда евро в целия ЕС, от които 30 % ще допринесат за постигане на целите в областта на климата.

Програмата ще бъде структурирана около четири компонента на политиката:

1. Устойчива инфраструктура
2. Научни изследвания, иновации и цифровизиране
3. МСП
4. Социални инвестиции и умения

В рамките на четирите компонента ще бъдат възможни стратегически инвестиции, насочени към изграждане на по-надеждни европейски вериги за създаване на стойност, както и към подпомагане на дейностите в критичната инфраструктура и технологиите. Те ще отговорят на бъдещите нужди на европейската икономика и ще насърчат отворената стратегическа автономност на ЕС в ключови сектори.

Цели и бенефициери

InvestEU ще помогне на ЕС да постигне двете цели на екологичния преход и цифровата трансформация. Програмата ще подкрепи Европейския зелен пакт и ще помогне на ЕС да постигне целта за неутралност по отношение на климата до 2050 г. Освен това InvestEU ще предвижда специална схема за справедлив преход, за да се генерират допълнителни инвестиции в полза на регионите, които са най-силно засегнати от социално-икономическите последици от екологичния преход.

Регламентът за InvestEU позволява също да бъде предоставена капиталова подкрепа на МСП, които от 2019 г. са изправени пред значителни рискове поради причинената от пандемията от Covid-19 криза. За да могат да ползват подкрепа, МСП ще трябва да имат жизнеспособен бизнес модел и да допринесат за постигането на дългосрочните цели на политиката на ЕС.

Държавите членки ще имат също възможност да използват InvestEU като инструмент за изпълнение на плановете си за възстановяване и устойчивост в рамките на Механизма за възстановяване и устойчивост.

Гаранцията по InvestEU ще може да бъде ползвана от групата на ЕИБ и от множество партньори по изпълнението, включително международни финансови институции и национални насърчителни банки и институции. Това ще улесни бързо използване на средствата и ще осигури обхват на местно равнище.

Следващи стъпки

Съветът също трябва официално да одобри постигнатото споразумение, преди председателите на Съвета по икономически и финансови въпроси и на Европейския парламент да могат да го подпишат. След това Регламентът ще бъде публикуван в *Официален вестник*, което ще позволи влизането му в сила три дни след публикуването му. Комисията очаква всички необходими официални етапи да бъдат приключени навреме, за да може Регламентът да влезе в сила в началото на април 2021 г.

Комисията и партньорите по изпълнението ще финализират необходимите процедури и споразумения, за да могат предприятията и организаторите на проекти да започнат да кандидатстват за финансиране още през следващите месеци.

За повече информация

[Въпроси и отговори: InvestEU](#)

[Уебсайт на InvestEU](#)

ЦИФРОВО ДЕСЕТИЛИТИЕ НА ЕВРОПА: КОМИСИЯТА ОПРЕДЕЛЯ КУРСА ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦИФРОВИЗИРАНА ЕВРОПА ДО 2030 Г.

Комисията представя визия, цели и пътища за успешна цифрова трансформация на Европа до 2030 г. Това е от решаващо значение също и за осъществяването на прехода към неутрална по отношение на климата, кръгова и устойчива икономика. Амбицията на ЕС е да бъде независим в областта на цифровите технологии в един отворен и взаимосвързан свят и да провежда в тази област политики, които дават възможност на хората и предприятията да се възползват от едно ориентирано към човека, устойчиво и по-благоприятно цифрово бъдеще. Това включва преодоляване на слабостите и зависимостите, както и ускоряване на инвестициите. Съобщението следва [призива на председателя фон дер Лайен](#) следващите години да бъдат превърнати в „цифровото десетилетие“ на Европа, с него се откликва на [призива на Европейския съвет](#) за създаване на „Цифров компас“, като самото то се основава на [стратегията на Комисията в областта на цифровите технологии](#) от февруари 2020 г. Съобщението предлага да се постигне съгласие по набор от цифрови принципи, бързо да се стартират важни многонационални проекти и да се изготви законодателно предложение, с което се установява стабилна рамка за управление с цел наблюдение на напредъка — цифровия компас.

Цифровият компас на Европа

Комисията предлага т. нар. „Цифров компас“ — инструмент, който да конкретизира амбициите на ЕС в областта на цифровите технологии за 2030 г. Те се разгръщат около четири основни точки:

- 1) **Граждани, разполагащи с цифрови умения, и висококвалифицирани специалисти в областта на цифровите технологии** До 2030 г. най-малко 80 % от всички възрастни следва да притежават основни цифрови умения и в ЕС следва да има 20 милиона специалисти в областта на ИКТ, като същевременно повече такива работни места следва да се заемат от жени.
- 2) **Сигурни, производителни и устойчиви цифрови инфраструктури.** До 2030 г. всички домакинства в ЕС следва да имат гигабитова свързаност, а всички населени райони следва да бъдат обхванати от 5G; производството на авангардни и устойчиви полупроводници в Европа следва да достигне 20 % от световното производство; 10 000 климатично неутрални периферни кълъстерни възела с висока степен на сигурност следва да бъдат разположени в ЕС и Европа следва да разполага с първия си квантов компютър.
- 3) **Цифрова трансформация на предприятията.** До 2030 г. три от четири дружества следва да използват компютърни услуги „в облак“, големи информационни масиви и изкуствен интелект, над 90 % от МСП следва да достигнат поне базово равнище на цифров интензитет, а броят на стартиращите предприятия в ЕС, достигнали пазарна стойност от 1 милиард щатски долара, (наричани „еднорози“) следва да се удвои.
- 4) **Цифровизация на обществените услуги.** До 2030 г. всички ключови обществени услуги следва да бъдат достъпни онлайн, всички граждани ще имат достъп до своите електронни медицински досиета, а 80 % от гражданите следва да използват електронни решения за установяване на самоличност (eID).

Компасът определя стабилна съвместна структура за управление заедно с държавите членки, основана на система за мониторинг с годишно отчитане, използващо символични светофари. Целите ще бъдат заложи в политическа програма, която ще бъде договорена с Европейския парламент и Съвета.

Многонационални проекти

С цел по-добро справяне с пропуските в критичния капацитет на ЕС Комисията ще улесни бързото стартиране на **многонационални проекти**, съчетаващи инвестиции от бюджета на ЕС, държавите членки и промишлеността, въз основа на Механизма за възстановяване и устойчивост и друго финансиране от ЕС. Държавите членки са се ангажирали да отделят поне 20 % за цифровите приоритети в своите планове за възстановяване и устойчивост. Сред възможните многонационални проекти са създаването на общоевропейска взаимосвързана инфраструктура за обработка на данни, проектирането и внедряването на следващото поколение надеждни процесори с ниска консумация на енергия или свързането на публичните администрации.

Цифрови права и принципи за европейците

В основата на ориентирания към човека подход към цифровизацията на ЕС са залегнали правата и ценностите в ЕС. Те следва да бъдат изцяло отразени в онлайн пространството, както са и в реалния свят. Ето защо Комисията предлага да се разработи **рамка от цифрови принципи**, като например достъп до висококачествена свързаност, до достатъчно цифрови умения, до обществени услуги, до справедливи и недискриминационни онлайн услуги, и в по-общ план — да се гарантира, че в онлайн средата могат да бъдат упражнявани изцяло същите права, които се прилагат извън нея. Тези принципи ще бъдат обсъдени в рамките на широка обществена дискусия и могат да залегнат в **междунституционална тържествена декларация** на Европейския парламент, Съвета и Комисията. Тя ще се основава на [Европейския стълб на социалните права](#) и ще го допълва. И накрая, Комисията предлага чрез годишно проучване на Евробарометър да се установи дали европейците смятат, че правата им в цифровия свят се зачитат.

Цифрова Европа в света

Цифровата трансформация създава **глобални предизвикателства**. ЕС ще работи за популяризирането на своята положителна и ориентирана към човека програма в областта на цифровите технологии в рамките на международните организации и чрез силни международни партньорства в областта на цифровите технологии. Съчетаването на вътрешните инвестиции на ЕС със значителното

финансиране, налично по линия на новите инструменти за външно сътрудничество, ще позволи на ЕС да работи с партньори по света за постигане на общите глобални цели. Комисията вече предложи да бъде създаден нов [Съвет по търговия и технологии между ЕС и САЩ](#). В съобщението се подчертава колко е важно да се инвестира в подобряването на свързаността с външните партньори на ЕС, например чрез създаването на Фонд за цифрова свързаност.

Изявления на членовете на колегиума:

Председателят на Комисията Урсула фон дер Лайен заяви: „Европа има уникална възможност да достигне в рамките на възстановяването си дори по-добро равнище отпреди. С новия многогодишен бюджет и Механизма за възстановяване и устойчивост ние мобилизираме безпрецедентни ресурси за инвестиране в цифровия преход. Пандемията разкри колко важни са цифровите технологии и умения при работата, учението и участието в обществото и къде трябва да се подобрим. Ние сме длъжни да осъществим това цифрово десетилетие на Европа сега, за да могат всички граждани и предприятия да имат достъп до най-доброто, което цифровият свят може да предложи. Днешният цифров компас ни дава ясна представа как да постигнем това.“

По този повод изпълнителният заместник-председател с ресор „Европа, подготвена за цифровата ера“ Маргрете Вестергер заяви: „Днешният документ е началото на един приобщаващ процес. Заедно с Европейския парламент, държавите членки и други заинтересовани страни ще работим, за да превърнем Европа в онзи проспериращ, уверен и отворен партньор, който искаме да бъдем в света, и да гарантираме, че всички ние се възползваме в пълна степен от благоденствието, което ни носи едно приобщаващо цифрово общество.“

Комисарят по въпросите на вътрешния пазар Тиери Бретон заяви: „Като континент Европа трябва да гарантира, че неговите граждани и предприятия имат достъп до богат избор от модерни технологии, които ще направят техния живот по-добър, по-безопасен и дори по-екологичен, при условие че разполагат с уменията да ги използват. Това е начинът, по който ще изградим една устойчива и независима в областта на цифровите технологии Европа в света след пандемията. Това е цифрово десетилетие на Европа.“

Контекст

Цифровите технологии бяха от решаващо значение за поддържането на икономическия и социалния живот по време на кризата във връзка с COVID-19. Те ще бъдат ключовият диференциращ фактор за успешния преход към устойчива икономика и устойчиво общество след пандемията. Европейските предприятия и граждани могат да се възползват от нараснали цифрови възможности, които насърчават устойчивостта и смекчаването на зависимостите на всяко равнище — от промишлените сектори до отделните технологии. Европейският подход към цифровата трансформация е също така ключов фактор, на който се основава глобалното влияние на ЕС. В своята [реч за състоянието на Съюза](#) през 2020 г. председателят на Комисията, Урсула фон дер Лайен, призова Европа да поеме по-значима водеща роля в областта на цифровите технологии с обща визия за 2030 г., въз основа на ясни цели и принципи като универсалната свързаност и зачитането на правото на неприкосновеност на личния живот и свободата на словото. В [заклученията](#) си от октомври 2020 г. Европейският съвет прикани Комисията да представи всеобхватен „Цифров компас“, определящ амбициите на ЕС за 2030 г.

Равнището на финансиране от ЕС, налично по линия на [Механизма за възстановяване и устойчивост](#), ще даде възможност за безпрецедентно по мащаб и интензивност сътрудничество между държавите членки, което е необходимо за постигане на успешна цифрова трансформация. За всеки национален план, придружаващ цифровия компонент на [европейския бюджет](#) за периода 2021—2027 г., е определена цел за 20 % разходи в областта на цифровите технологии.

За повече информация

[Цифровото десетилетие на Европа — въпроси и отговори](#)

[Цифрово десетилетие на Европа:](#)

[Съобщение „Цифров компас за 2030 г.: Европейският път към цифровото десетилетие“](#)

[Цифровото десетилетие на Европа — факти](#)

[Изграждане на цифровото бъдеще на Европа](#)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ НАБИРА ОЩЕ 9 МИЛИАРДА ЕВРО ПО ЛИНИЯ НА SURE ЧРЕЗ ВТОРА ЗА 2021Г. ЕМИСИЯ

Европейската комисия емитира едностраншова облигация на стойност 9 милиарда евро с падеж през юни 2036 г. по програмата SURE на ЕС за защита на работните места и работниците и за смекчаване на тежките социално-икономически последици от пандемията от коронавирус. Това е петата емисия на облигации по програмата и втората за 2021 г. Облигацията привлече силен интерес от страна на инвеститорите, благодарение на което Комисията отново получи много добри ценови условия, които се прехвърлят пряко на държавите — членки на ЕС.

Комисарят, отговарящ за бюджета и администрацията, Йоханес Хан заяви: *Петата облигация на ЕС по програмата SURE допринася за успеха на ЕС като голям емитент и заемополучател. Тя представлява още един знак за увереност, че набирането на средства за NextGenerationEU също ще бъде успешно. Емитирането на сигурни и устойчиви облигации SURE и NextGenerationEU е основен елемент от нашите усилия да подпомогнем възстановяването на ЕС и да продължим да помагаме на нашите предприятия и граждани.*

Облигацията с 15-годишен падеж е била записана почти над 10 пъти. Цената ѝ е с доходност от 0,228 % и тези благоприятни условия се прехвърлят пряко на държавите членки бенефициери. Силното търсене за тази нова облигация с 15-годишен падеж доказва широката и разнообразна подкрепа на инвеститорите за Комисията в качеството ѝ на заемополучател. Това постижение бе реализирано в контекста на неотдавнашната нестабилност на капиталовите пазари и нарастващите лихвени проценти по света. (Вж. [тук](#) за повече подробности относно ценовите условия по трансакцията).

Това е петата емисия на облигации по програмата SURE на ЕС. Досега и след първите четири емисии, 15 държави — членки на ЕС, получиха близо 53,5 милиарда евро под формата на [заеми „бек-ту-бек“](#) по линия на SURE. След трансакцията 16 държави членки ще са получили общо 62,5 милиарда евро по линия на SURE.

През 2021 г. Комисията ще се стреми да набере допълнително над 25 милиарда евро чрез емисии на облигации на ЕС по инструмента SURE.

По-късно тази година се очаква Комисията да започне също да заема средства по линия на NextGenerationEU — инструмента за възстановяване с бюджет от 750 милиарда евро (по цени от 2018 г.) или около 800 милиарда евро по текущи цени, за да спомогне за изграждането на по-екологична, по-цифрова и по-устойчива Европа.

Контекст

Комисията предложи финансова подкрепа в размер на общо 90,6 милиарда евро за 19 държави членки. Очаква се съвременното одобрение на Съвета за предложените 230 милиона евро за Естония.

Досега, след първите четири емисии по SURE на ЕС, Комисията е изплатила общо 53,5 милиарда евро на 15 държави — членки на ЕС: Италия, Испания, Полша, Гърция, Хърватия, Литва, Кипър, Словения, Малта, Латвия, Белгия, Румъния, Унгария, Португалия и Словакия.

Всички облигации, емитирани по линия на SURE, до голяма степен бяха записани много над предложения обем, повечето от тях с двуцифрени числа, и привлякоха разнообразна база от европейски и международни инвеститори. Това доведе до много благоприятни ценови условия.

Облигациите, емитирани от ЕС в рамките на инструмента SURE, ще се ползват със знак за социална облигация. Това дава увереност на инвеститорите, че мобилизираните средства ще служат за постигането на една наистина социална цел.

Набраните средства се прехвърлят на държавите членки бенефициери под формата на заеми, за да им се помогне да покрият разходите, пряко свързани с финансирането на национални режими на работа при непълно работно време и подобни мерки в отговор на пандемията.

За повече информация

[Техническо съобщение за медиите](#)

[Представяне за инвеститорите](#)

[Рамка за социални облигации](#)

[Уебсайт на SURE](#)

[Уебсайт на ЕС като заемополучател](#)

ПРОГРАМА „ЕРАЗЪМ+“: НАД 28 МИЛИАРДА ЕВРО В ПОДКРЕПА НА МОБИЛНОСТТА И УЧЕНОТО ЗА ВСИЧКИ В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И ИЗВЪН НЕГО

Комисията прие първата годишна работна програма за „Еразъм+“ (2021—2027 г.). С бюджет от 26,2 милиарда евро (в сравнение с 14,7 милиарда евро за периода 2014—2020 г.), допълнени с около 2,2 милиарда евро по линия на външните инструменти на ЕС, обновената [програма](#) ще се използва за финансиране на проекти за мобилност с учебна цел и за трансгранично сътрудничество за 10 милиона европейци от всички възрасти и от всякакъв произход. Тя ще има за цел да бъде още по-приобщаваща и да подкрепя екологичния и цифровия преход, както е посочено в [европейското пространство за образование](#). Чрез „Еразъм+“ ще се подпомага и устойчивостта на системите за образование и обучение в условията на пандемията.

Заместник-председателят на Комисията Маргаритис **Схинас**, който отговаря за утвърждаването на европейския начин на живот, заяви: *Приветствам стартирането на новата програма „Еразъм+“, която се утвърди като едно от големите постижения на Европейския съюз. Тя ще продължи да предлага възможности за обучение на стотици хиляди европейци и на бенефициери от асоциираните държави. Освен че ще помага на участниците да придобият важен житейски опит, свързан с мобилност и разбиране между европейците, програмата ще допринесе за изпълнението на нашите амбиции за по-справедлива и по-екологосъобразна Европа.*

Комисарят по въпросите на иновациите, научните изследвания, културата, образованието и младежта **Марија Габриел** каза: *Фактът, че бюджетът на „Еразъм+“ за следващите седем години е почти два пъти по-голям от предишния, показва значението, което се отдава на образованието, ученето през целия живот и младежта в Европа. „Еразъм+“ продължава да е уникална програма по отношение на своя размер, обхват и световно признание, като в нея участват 33 държави и тя е достъпна за останалата част от света чрез своите международни дейности. Призовавам всички публични и частни организации, работещи в областта на образованието, обучението, младежта или спорта, да погледнат новопубликуваните покани за представяне на предложения и да кандидатстват за финансиране. Благодарение на „Еразъм+“ ще превърнем европейското пространство за образование в реалност.*

След приемането на годишната работна програма бяха публикувани и първите [покани за представяне на предложения](#) в рамките на „Еразъм+“. Всяка публична или частна организация, която работи в областта на образованието, обучението, младежта и спорта, може да кандидатства за финансиране с помощта на [националните агенции по „Еразъм+“](#) във всички държави от ЕС, както и в страните извън Съюза, асоциирани към програмата.

Новата програма „Еразъм+“ предоставя възможности за периоди на обучение в чужбина, стажове, чиракуване и обмен на персонал във всички области на образованието, обучението, младежта и спорта. Програмата е отворена за ученици, студенти, учащи в професионални училища, възрастни учащи, участници в младежки обмен, младежки работници и спортни треньори.

Освен за мобилност, за която са предвидени 70 % от бюджета, средствата по „Еразъм+“ ще се използват и за проекти за трансгранично сътрудничество. Те могат да бъдат между висши учебни заведения (например Инициативата за мрежи от европейски университети), училища, институти за подготовка и обучение на учители (напр. Академията за учители по „Еразъм+“), центрове за обучение на възрастни, младежки и спортни организации, доставчици на професионално образование и обучение (напр. центрове за високи постижения в областта на професионалното образование) и други участници в сферата на образованието.

Основните характеристики на програма „Еразъм+“ за периода 2021—2027 г. са:

Приобщаване: предоставяне на по-добри възможности на хората с по-малко възможности, включително на хората с различен културен, социален и икономически произход, както и на хората, живеещи в селски и отдалечени райони. Сред новостите са

- възможности за индивидуален или групов обмен на ученици и мобилност за възрастни учащи. За по-малките организации, като училища, младежки асоциации и спортни клубове, ще бъде по-лесно да кандидатстват благодарение на дребномащабни партньорства и опростено отпускане на безвъзмездни средства. Програмата също така ще има **по-международен характер с цел сътрудничество с държави извън ЕС** въз основа на успехите на проектите за обмен и сътрудничество в целия свят в рамките на предишната програма. Такива проекти вече ще могат да се осъществяват и в секторите на спорта и професионалното образование и обучение.

Използване на цифрови технологии: пандемията подчерта необходимостта от ускоряване на цифровия преход на системите за образование и обучение. „Еразъм+“ ще подпомага развитието на цифрови умения в съответствие с [плана за действие в областта на цифровото образование](#). Ще се предлагат висококачествено **цифрово обучение и обмен** чрез платформи като [eTwinning](#), [Портала за училищно образование](#) и Европейския младежки портал и ще се насърчават **стажове в цифровия сектор**. Нови формати, като например смесени интензивни програми, ще дават възможност за съчетаване на краткосрочна физическа мобилност в чужбина с онлайн обучение и работа в екип. Изпълнението на програмата ще бъде допълнително цифровизирано и опростено с пълното въвеждане на **европейската студентска карта**.

Екологизиране: в съответствие с [Европейския зелен пакт](#) програмата ще предлага финансови стимули на участниците, използващи **устойчиви видове транспорт**. Освен това ще се инвестира в проекти за **повишаване на осведомеността по въпроси, свързани с околната среда**, и ще се улеснява обменът, свързан със смекчаването на последиците от климатичната криза.

Възможности за младите хора: [DiscoverEU](#) вече става неразделна част от „Еразъм+“ и дава възможност на 18-годишните младежи да получат карта за влак, за да пътуват из цяла Европа, да се учат от други култури и да се срещат с други европейци. С „Еразъм+“ също така ще се подкрепят **възможностите за обмен и сътрудничество** чрез нови дейности за младежко участие, за да се помогне на младите хора да се научат да участват в демократичния живот и да се включат в него, като се повишава осведомеността относно общите европейски ценности и основните права и се организират срещи между младите хора и лицата, отговорни за вземането на решения, на местно, национално и европейско равнище.

Чрез **действията по линия на „Еразъм+“ за повишаване на устойчивостта** в контекста на пандемията ще се мобилизират усилията на стотици хиляди училища, висши учебни заведения, институти за професионално обучение, преподаватели, млади хора, младежки и спортни организации, представители на гражданското общество и други заинтересовани страни. Програмата ще помогне за ускоряване на въвеждането на нови практики за подобряване на качеството и пригодността на системите в сферата на образованието, обучението и младежта на национално, регионално и местно равнище в цяла Европа.

Контекст

Тази емблематична програма, известна като „Еразъм+“ от 2014 г., когато бе разширен обхватът на дейностите в нейните рамки, се нарежда на трето място сред посочените от европейците най-положителни резултати от ЕС, непосредствено след свободното движение и мира. През последните три десетилетия в програмата са участвали над 10 милиона души в 33 държави (ЕС плюс Исландия, Лихтенщайн, Северна Македония, Норвегия, Сърбия и Турция). Международното направление на „Еразъм+“ ще предлага възможности за мобилност и сътрудничество в областта на образованието, обучението, младежта и спорта в целия свят.

За повече информация

[Информационен документ относно новата програма „Еразъм+“ за периода 2021—2027 г.](#)

[Годишна работна програма за 2021 г. за изпълнението на програма „Еразъм+“: програмата на Съюза в областта на образованието, обучението, младежта и спорта](#)

[Покани за представяне на предложения по програма „Еразъм+“ за 2021 г.](#)

Европейски информационен и иновационен център Враца
ENTERPRISE EUROPE NETWORK
 Тел.: 092 660271, 660273 Факс: 092 626308
 E-mail: een.vratsa@gmail.com, cci-vr@cci-vratsa.org

Европейската комисия, нито лице, действащо от името на Европейската комисия, не носят отговорност за начините, по които съдържащата се тук информация би могла да се използва. Мненията в тази публикация са тези на автора и не е задължително да отразяват политиките на Европейската комисия.

